

Gemeente Helmond

Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning

2011-2015

'actieve, aantrekkelijke, ondernemende en ondersteunende stad'

Burgermeester Fons Jacobs

“Een leefbare samenleving vraagt wederzijds respect en tolerantie, omgaan met verslaafden, dak- en thuislozen. De geestelijke gezondheidszorg in relatie tot de openbare orde.”

**Beleidskader Wet maatschappelijke
ondersteuning volgens het college;
samen daadkrachtig.**

Wethouder Margreet de Leeuw-Jongejans

“Een paar belangrijke steekwoorden: eigen kracht, vraaggericht, voorzieningen op basisniveau, andere manier van organiseren en vooral daadkrachtig samenwerken.”

Wethouder Jan van den Heuvel

“Sport moeten we gebruiken als stimulerende factor. Daarnaast moeten we voortijdig schoolverlaten voorkomen door o.a. projecten als playing for succes.”

Wethouder Yvonne van Mierlo

“De samenwerking tussen zorg en bijstand is belangrijk om te voorkomen dat mensen in een vangnet terechtkomen.”

Wethouder Frans Stienen

“Samenwerking met partners om de doelen van wonen, welzijn en zorg in de praktijk met vernieuwing en creativiteit te realiseren.”

Wethouder Peter Tielemans

“We moeten zorgen voor voldoende voorzieningen in het centrum en in de wijken.”

Aanleiding

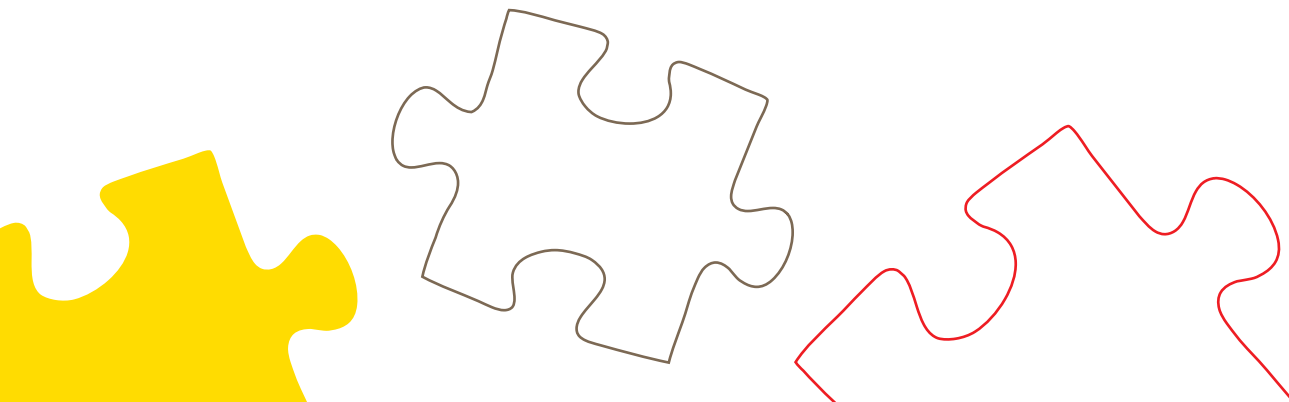
De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is nu bijna 4 jaar van kracht. In deze wet zijn onder meer de voormalige welzijnswet en Wet voorziening gehandicapten opgenomen. In 2008 is het Helmondse meerjaren Wmo beleidsplan 2008-2011 vastgesteld. De afgelopen vier jaar zijn aanvullende beleidsnota's opgeleverd, zoals beleid gericht op mantelzorg, vrijwilligerswerk, senioren, wonen, welzijn en zorg voor mensen met een beperking, de meest kwetsbare inwoners in de stad en accommodaties.

Uit de evaluatie komt naar voren dat met de komst van de Wmo de betrokkenheid van de gemeente op de beleidsterreinen participatie en zorg duidelijk verbeterd is. Bij hulpverleners is een veranderende houding te zien (van zelf timmeren naar leren timmeren). Er liggen echter zeker nog uitdagingen. Zowel bij burgers als organisaties is behoefte aan duidelijke communicatie en informatie. De gemeente moet een duidelijke regierol nemen, verwachtingen helder schetsen en de samenwerking tussen partijen in de stad bevorderen.

Het aflopen van de termijn is de voornaamste aanleiding voor een herijking van het Wmo beleid. Daarnaast zijn er ontwikkelingen die een herijking van het huidige Wmo beleid en formulering van een toekomstbestendig beleid noodzakelijk maken. Een nieuwe raad en college zijn aangetreden en het coalitieprogramma 2010-2014 is vastgesteld. Bovendien is onze gemeente vanwege afnemende inkomsten genoodzaakt om substantieel te bezuinigen. Tot slot heeft het Rijk enkele wijzigingen aangekondigd, zoals de overheveling van begeleiding uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en wijzigingen in de Wet op de jeugdzorg.

De uitgangspunten van het herijkte beleidskader worden bepaald door de accenten van de nieuwe raad en het college, ervaringen met het vorige beleid (evaluatie), besluiten rond de aangekondigde bezuinigingen en ontwikkelingen als individualisering, verandering in de bevolkingssamenstelling en toenemende complexiteit van samenleving.

Herijking is het aanpassen van de uitgangspunten op inhoud en proces door het bijstellen van de accenten in het bestaand beleid.

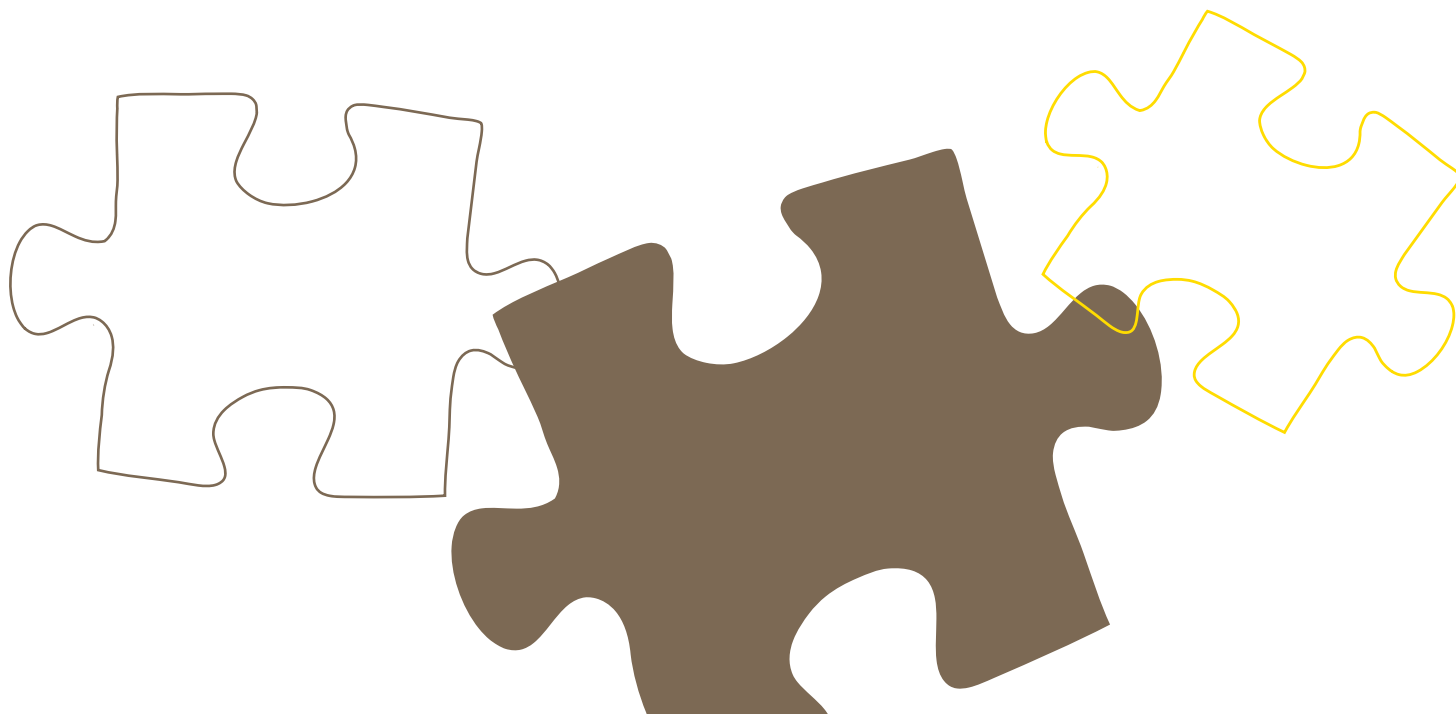

De notitie is als volgt opgebouwd. Allereerst zijn de ambities op hoofdlijnen geformuleerd. De accentverschillen in de ambities ten opzichte van het bestaande beleid zijn cursief aangegeven.

Deze ambities zijn vervolgens in vier thema's uitgewerkt. Voor ieder thema staat beschreven wat wij al doen en waar wij de accenten op leggen in de periode 2011 – 2015. De vier thema's zijn:

1. actieve en aantrekkelijk stad: participatie voor alle burgers;
2. ondernemende stad: stimuleren van innovatie en maatschappelijk ondernemen op het gebied van participatie, zorg- en hulpverlening;
3. ondersteunende stad: hulp en zorg;
4. regie en sturing: organiseren van samenwerking om in het belang van burgers resultaten te behalen.

Achtergrondinformatie die geleid heeft tot de bijstelling is te vinden in de bijlage via de website van de gemeente Helmond: www.helmond.nl. In de bijlage zijn recente ontwikkelingen, nieuw ontwikkeld beleid, de evaluatie, de vervolgstappen en andere relevante informatie verzameld.

Ambities

Helmond is een *actieve, aantrekkelijke, ondernemende en ondersteunende* stad waar burgers verantwoordelijkheid (kunnen) nemen voor elkaar en voor zichzelf.

Helmond is een **actieve en aantrekkelijke stad** waar een aangenaam woon- en leefklimaat is. Waar iedereen zoveel mogelijk samen met anderen zijn leven vorm kan geven naar eigen inzicht, zich thuis voelt en actief meedoet. Hiervoor zijn *aantrekkelijke en voldoende basisvoorzieningen* in de stad aanwezig. Met andere woorden:

- Burgers zetten zich in voor elkaar in sociale netwerken
- Burgers worden bereikt, gestimuleerd en uitgedaagd om te *participeren; we versterken de verbinding tussen maatschappelijke- en arbeidsparticipatie (Wmo - WWB)*
- Verschillen tussen mensen en wijken bestaan, maar voor alle burgers en voor alle wijken - ook de *aandachtswijken* - is een minimaal niveau aan basisvoorzieningen gerealiseerd.

Helmond is een **ondernemende stad** waar ruimte is voor initiatief, innovatie en ondernemerschap bij het effectiever organiseren en stimuleren van participatie van burgers in de samenleving. Met andere woorden:

- Er is volop ruimte voor particulier initiatief *dat aansluit op de vraag bij burgers*, de gemeente toont waardering voor succesvolle initiatieven en ondersteunt als deze het beleid versterken.

Helmond is een **ondersteunende stad** waar iedereen verantwoordelijkheid neemt voor het eigen leven uitgaande van de mogelijkheden van de eigen kracht en de sociale omgeving, zoals vrienden, familie en buren. Hierdoor zijn Helmonders in staat om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en participeren. Op het moment dat inwoners onvoldoende op eigen kracht en met die van de sociale omgeving mee kunnen doen, zetten we collectieve voorzieningen en/of individuele voorzieningen in. Dit vraagt om participerende burgers *en een sterk regisserende gemeente* voor het stimuleren van de omgeving en de aanwezigheid van collectieve en individuele voorzieningen. Met andere woorden:

- *De eigen kracht van inwoners en sociale netwerken benutten we optimaal, mocht dit niet leiden tot het gewenste resultaat, dan benutten we het aanbod van collectieve voorzieningen (dat we versterken) maximaal en pas daarna zetten we individuele voorzieningen in.*
- *Iedere Helmonder kan gebruikmaken van voorzieningen die hij/zij nodig heeft om te participeren.*

INDIVIDUELE DIENSTEN

COLLECTIEVE DIENSTEN

SOCIAAL NETWERK

**EIGEN
KRACHT**

Lizette Klaus
(Vrijwilliger Terminale Zorg)

“In een stad leven doe je met elkaar.
Er voor elkaar zijn, maar ook door
elkaar te wijzen op je eigen verant-
woordelijkheid.”

Wat doen we en waar richten we het accent op?

Actieve en aantrekkelijke stad

Wat doen we al

Helmonders zijn zoveel mogelijk in staat om mee te doen in en een bijdrage te leveren aan een actieve en aantrekkelijke stad. Het is vanzelfsprekend dat inwoners zich inzetten voor elkaar en de stad. Wederkerigheid is daarbij het uitgangspunt.

Wij willen een stad waar het goed wonen, werken en leven is. Vanuit diverse beleidsterreinen naast het Wmo beleid wordt dit gestimuleerd, zoals economie en arbeidsmarkt, wonen en stedelijke vernieuwing (bijvoorbeeld woonvormen in een goede prijs-kwaliteitverhouding).

Vanuit het Wonen, Welzijn, Zorg plan besteden we speciale aandacht aan inwoners met een beperking, die wij zo lang mogelijk in het eigen huis willen laten wonen of elders in de eigen wijk.

Als dit niet haalbaar is, bijvoorbeeld bij zeer ernstige beperkingen, is verhuizing naar stedelijke (woon) voorziening nodig. We optimaliseren het voorzieningenniveau in de wijken met een minimaal niveau aan basisvoorzieningen.

Voor inwoners zijn er voldoende aantrekkelijke sociaal-culturele en vrijetijdsvoorzieningen. Indien gewenst ontvangen inwoners ondersteuning bij het organiseren van participatiebevorderende activiteiten.

Daarbij is een proactieve houding van professionals het uitgangspunt.

Ze hebben oog voor de vraag achter de vraag, gaan erop af, bieden ondersteuning waar nodig, maar nemen geen werkzaamheden over die burgers zelf kunnen (en willen) uitvoeren. Via de Zorgpoort, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties verlenen we voorzieningen waardoor ook mensen met een (lichte) beperking deel kunnen nemen aan het maatschappelijk leven.

Er zijn voldoende (wijk)gebouwen en voorzieningen op het gebied van ontmoeting en ontspanning, sport, cultuur en onderwijs. Het actief gebruik maken van deze voorzieningen is mogelijk door de inzet van professionals, maar ook door die van vrijwilligers. De kracht van die vrijwilligers is belangrijk in het borgen van de maatschappelijke participatie van burgers. Samen met vrijwilligers zorgen we voor een intensiever en optimaal multifunctioneel gebruik van de accommodaties.

In onze aandachtswijken Helmond West en Binnenstad Oost hebben we extra aandacht voor een wijkgerichte aanpak, aanpak achter de voordeur en bemoeizorg. We verlenen subsidies aan vrijwilligersorganisaties om de leefbaarheid in de wijken te vergroten. Dit doen we ook door middel van een ketenaanpak in de aanpak van (jeugd en) veiligheid.

Waar leggen we accent op in 2011 - 2015**

Inwoners leveren een bijdrage aan een actieve en aantrekkelijke stad

Meer vrijwilligers zijn toegerust om hun taak uit te voeren

Meer multifunctioneel gebruik van basisvoorzieningen*; gebouwen, openbare ruimte en buiten(sport)voorzieningen en vernieuwend aanbod

Versterken van verbinding tussen maatschappelijke en arbeidsparticipatie

* basisvoorzieningen zijn minimale voorzieningen voor een wijk al dan niet in een netwerk aangeboden met daarin eerstelijnsgezondheidszorgvoorzieningen, ruimten binnen en buiten voor ontmoeting, sport en cultuur, educatie en opvang.

** meer is ten opzichte van 2010 en opgenomen in programmabegroting 2011.

We optimaliseren en organiseren (basis)voorzieningen, binnen de financiële mogelijkheden, waarvoor de gemeentelijke overheid verantwoordelijk is. Helmond staat voor een duurzame en kwalitatieve sociale infrastructuur met goed niveau aan basisvoorzieningen. Deze basisvoorzieningen worden plaatsen waar kruisbestuiving plaatsvindt tussen organisaties en er vinden nieuwe activiteiten plaats, die aansluiten bij de veranderende maatschappelijke behoeften.

De bezuinigingen betekenen een versobering van het gesubsidieerde aanbod. Dit betekent kostenbewust, efficiënt en samen met partners invulling geven aan de opdracht door onder meer:

- overlap in het aanbod te voorkomen
- daar waar mogelijk het aanbod over te laten aan burgers zelf of commerciële aanbieders
- te stoppen met activiteiten die geen toegevoegde waarde voor burgers hebben
- multifunctioneel gebruik te maken van voorzieningen en het profijtbeginsel toe te passen (vragen om eigen bijdragen)

Het multifunctioneel benutten van de openbare ruimte, gebouwen en voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en onderwijs en wijkgebouwen die gebruikt worden voor ontmoeting, participatie, meer bewegen, educatie en dergelijke is ons speerpunt voor de komende jaren. Dit biedt mogelijkheden tot het samenvoegen of sluiten van accommodaties met behoud van kwalitatief aanbod.

In het brede beleid van participatie stimuleren we deelname aan werk, opleiding en vrijwilligerswerk. Participatie op de arbeidsmarkt stelt mensen in staat om in hun eigen inkomen te voorzien, biedt mogelijkheden voor integratie en emancipatie en geeft burgers een gevoel van eigenwaarde. Betaald werk is bovendien de meest effectieve en duurzame manier om armoede te bestrijden. Naast arbeidsparticipatie is het van belang dat mensen, die geen uitzicht op betaald werk hebben, de mogelijkheid krijgen om ook op een andere manier aan de samenleving mee te doen. Er is een duidelijke overgang van sociale zelfredzaamheid (maatschappelijke participatie) naar economische zelfredzaamheid (arbeidsparticipatie).

Daarbij zetten we instrumenten in uit het arbeidsmarktbeleid en de regionale aanpak (jeugd)werkloosheid, als ook inburgering en educatie voor wie arbeidsinschakeling niet mogelijk of niet nodig is en waarbij het verhogen van de sociale zelfredzaamheid het doel is. Het versterken van de relatie tussen maatschappelijke en arbeidsparticipatie is een uitdaging voor de komende jaren.

**Paul Geurts
(Woonpartners Helmond)**

“Bewoners moeten langer en fijner in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Via domotica diensten zoals een boodschappenservice, bibliotheek, bank, of huisarts, proberen we dit te bereiken.”

Ondernemende stad

Wat doen we al

Helmond is een ondernemende stad. Onze inwoners zijn ondernemend. Ze initiëren activiteiten, zetten zich in voor elkaar, realiseren bijzondere woonvormen en dergelijke. Wij ondersteunen en faciliteren hen daarbij.

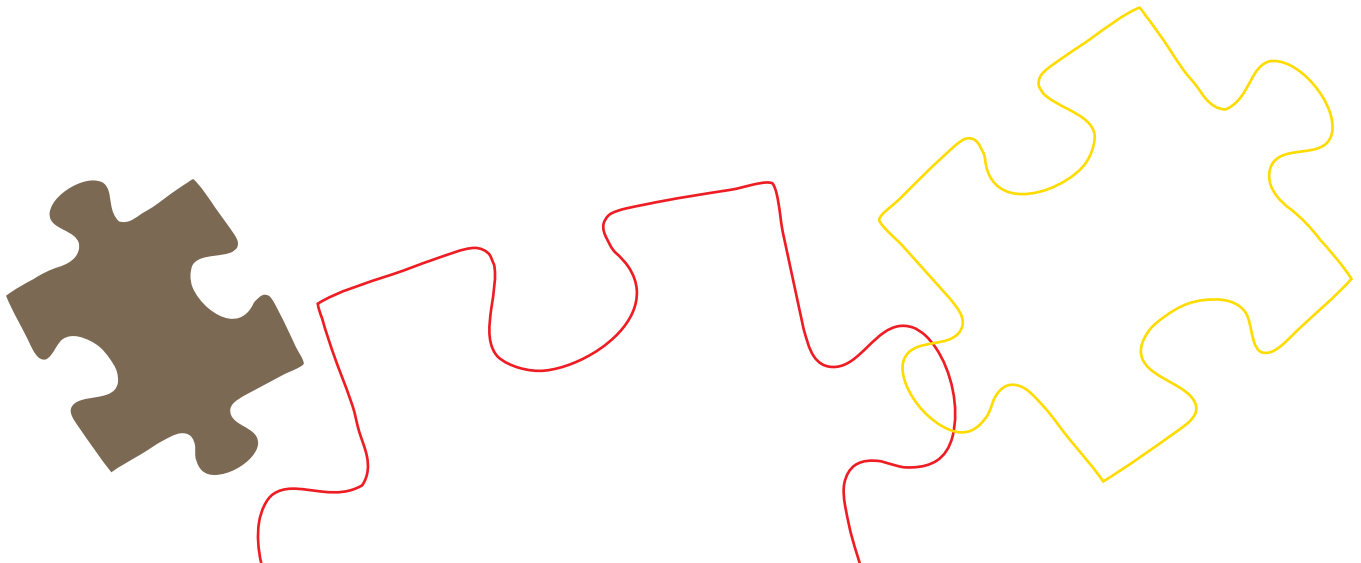
Onze maatschappelijke partners zijn ondernemend, proberen innovatief te werk te gaan, denken out of the box en gaan hierbij vraaggericht te werk en niet alleen vanuit bestaande structuren.

Wij zijn ondernemend, wij gaan naar buiten, zoeken onze partners op en voeren regie op het optimaal organiseren van activiteiten en het ontwikkelen van voorzieningen. Het betreft dan zowel fysieke voorzieningen als de inzet van professionals.

Ook daar waar geen subsidierelatie bestaat, zoals bij de eerstelijnsgezondheidszorg en projectontwikkelaars, is er mogelijkheid tot samenwerking en het behalen van gemeenschappelijke resultaten.

Onze taken liggen onder meer vast in het Wmo subsidieprogramma en het Wonen, Welzijn en Zorgplan (WWZ-plan). Bij het uitvoeren van deze taken belopen wij ook binnen onze eigen organisatie niet alleen de gangbare paden. Organisatiebreed mobiliseren wij iedereen die bij kan dragen tot de gewenste resultaten, wij overschrijden daarbij afdelings- en sectorgrenzen en stimuleren ook hier ondernemend denken.

Deze houding en de samenwerking met partners helpen ons bij het effectiever organiseren en stimuleren van participatie en zelfstandig wonen van alle burgers in de stad.

Waar leggen we accent op in 2011 - 2015

Stimuleren en faciliteren van initiatieven van bewoners, maatschappelijke partners en derden, die een bijdrage leveren aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen, zowel voor fysieke als niet fysieke projecten

Het zoveel mogelijk benutten van ICT-toepassingen "Slimme Zorg" om het langer zelfstandig blijven wonen en participeren mogelijk te maken

Het maximaal benutten van de mogelijkheden om verspreid over Helmond kleinschalige woonvormen te realiseren, waarbij de vraag het uitgangspunt is

Het maximaal benutten van de mogelijkheid partijen te sturen bij het realiseren van nieuwe fysieke voorzieningen of de verplaatsing ervan om optimale spreiding over de woonwijken tot stand te brengen

Welzijnsorganisaties hebben oog voor initiatieven van vrijwilligers en mantelzorgers die gericht zijn op maatschappelijke participatie en een bijdrage leveren aan zelfstandig wonen. Indien noodzakelijk - en aanvullend op de eigen kracht - krijgen deze inwoners ondersteuning, zodat deze initiatieven tot uitvoering komen. Ook vormen van innovatie en ondernemerschap bij gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties willen we in beginsel stimuleren en honoreren. Voorbeelden zijn de stijging van het aantal jeugdleden door creatieve activiteiten, bereik van kwetsbare en sociaal geïsoleerde inwoners en andere vormen van samenwerking en nieuwe activiteiten.

We willen de ingeslagen weg bij het WWZ plan voortzetten en het hebben van voldoende toegankelijke en aanpasbare woningen blijven we stimuleren. We staan open voor nieuwe woonvormen, maar laten ons niet verleiden tot realisatie van allerlei hippe varianten die niet aansluiten bij de vraag van onze inwoners. We zetten in op kleinschalige projecten verspreid over Helmond en maken daarbij ook gebruik van locaties die vrij komen in bestaande wijken en nieuwbouwontwikkelingen.

ICT-toepassingen in en rondom de woning (domotica) vormen de toekomst. Niet alleen om het langer zelfstandig wonen en participeren mogelijk (en leuker) te maken, maar ook omdat de vergrijzing en de gestegen kosten van de zorg ons hiertoe dwingen. Bovendien is het toenemende aantal mensen met dementie hierbij een belangrijke factor. Deze problematiek vraagt om een inspanning van de mantelzorg, hulpverlening, maar ook van de huisvesting. Met "Slimme Zorg" trajecten hopen we kennis te vergaren die we kunnen benutten om Helmond toekomstbestendig te maken.

Juliette van Schijndel
(Gehandicapten Overleg Helmond)
Maartje van der Neut
(Seniorenraad Helmond)

“De Helmondse burger doet wat hij of zij kan, Gemeente en de Helmondse burgers helpen bij wat hij of zij niét kan.”

Ondersteunende stad

Wat doen we al

Mensen nemen zelf verantwoordelijkheid voor hun eigen leven. Bij het oplossen van problemen en het aanpakken van kansen, gaan we uit van de eigen kracht van de burgers en de sociale omgeving. Indien inwoners en het sociale netwerk hiertoe niet in staat zijn, bieden we collectieve en/of individuele voorzieningen. Dit uitgangspunt vraagt om participerende burgers en een regisserende gemeente om de omgeving te stimuleren. Ook de aanwezigheid van kwalitatief hoogstaande collectieve voorzieningen en waar nodig individuele voorzieningen zijn noodzakelijk.

Wij hebben een vangnet dat zich richt op kwetsbare groepen. Het is de bedoeling dat deze groepen zo snel mogelijk zelf (weer) de regie over hun leven in handen hebben. Dit doen we onder meer door ondersteuning en activering. Kwetsbare groepen zijn mensen met een lichte verstandelijke of geestelijke beperking, verslaafden en dak- en thuislozen, mensen met schulden of een minimuminkomen en ouderen met een beperking. Wij ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers bij het uitoefenen van hun taak.

Verder zetten we in op een groei van het aantal vrijwilligers en mantelzorgers. Dit doen we bijvoorbeeld door het vergroten van de betrokkenheid bij de wijk, maar ook door gebruik te maken van bepaalde instrumenten die de drempel om vrijwilliger te worden verlagen. Daarnaast bieden we ondersteuning aan mantelzorgers waardoor ze beter toegerust zijn voor de zorgtaak. Tot slot bieden we respijtzorg waardoor mantelzorgers op momenten de soms langdurige en zware zorg over kunnen laten aan een ander.

Samen met de partners organiseren wij een vraaggericht aanbod aan collectieve voorzieningen. Dit aanbod is aanvullend op de eigen kracht van mensen en de sociale omgeving. Het gaat bijvoorbeeld om maaltijdverzorging, boodschappenhulp en bezorgdienst, klussendienst, was- en strijkservice en hulp bij thuisadministratie.

Daar waar nodig zorgen we voor een voldoende aanbod aan individuele voorzieningen binnen de beschikbare middelen. Door middel van onze digitale sociale kaart, www.guidohelmond.nl, kan iedereen vanuit de vraag bekeken het aanbod snel terugvinden.

De ondersteunende stad wordt maximaal zichtbaar bij de inzet van MAATwerkers door de Zorgpoort. Zij verdiepen zich in de vraag achter de vraag, de eigen mogelijkheden van de vrager, het aanbod vanuit de eigen omgeving en het aanbod van collectieve voorzieningen. Met deze informatie kunnen zij dan een individuele voorziening adviseren, waardoor de Wmo ambitie maximaal wordt vormgegeven. Het geeft optimale zelfredzaamheid aan onze inwoners.

Waar leggen we accent op in 2011 – 2015

Versterken van collectieve voorzieningen

Ondersteuning in de participatie van inwoners (met een beperking) en de sociale netwerken is gericht op het bevorderen van de eigen kracht en vergroten van de zelfredzaamheid

Meer aandacht voor preventie (ook om terugval te voorkomen)

Meer mantelzorgers en vrijwilligers zijn toegerust om hun taak uit te voeren en worden ondersteund

Één trajectplan, één zorgplan, één verantwoordelijk hulpverlener voor burgers met meervoudige problematiek (vanaf 18 jaar)

De vraag achter de vraag en oplossingsgerichtheid staan centraal in de aanpak van zorg; niet problematiseren, maar normaliseren

Sluitende aanpak in ketensamenwerking: op tijd signaleren, doorverwijzen en bieden van lichte ondersteuning waar mogelijk en zware zorg waar nodig

We leggen accent op het bevorderen en inzetten van de eigen kracht van inwoners en de sociale omgeving. Pas daarna is de inzet van collectieve diensten en indien noodzakelijk individueel aanbod ter sprake. Daarbij geldt het uitgangspunt lichte ondersteuning waar mogelijk en zware zorg waar nodig. Hierbij is het belangrijk dat mensen de weg naar noodzakelijke voorzieningen en sociale activiteiten weten te vinden om zo deel te kunnen blijven nemen aan het maatschappelijk leven.

We investeren in preventie op het brede terrein van zorg- en ondersteuningsvragen. Onder andere door stimulering en ondersteuning van vrijwilligerswerk en mantelzorg en de schuldhulpverlening. De integrale schuldhulpverlening is gericht op het bevorderen van de hoogst haalbare financiële zelfredzaamheid van inwoners met financiële problemen. Ook vraagt de problematiek van armoede onder ouderen, meer aandacht. Uitgangspunten hierbij zijn ook sociaal, maar realistisch: wie het kan, doet het zelf, wie het echt niet zelf kan, krijgt ondersteuning op basis van resultaatgerichte sturing en maatwerk.

De preventieve aanpak heeft onze prioriteit. Curatieve en nazorg activiteiten bieden we zowel in collectieve als individuele vorm aan.

Het opzetten en uitbouwen van collectieve diensten is van groot belang om het verstrekken van (duurdere) individuele voorzieningen te kunnen beperken en betaalbaar te houden. Bij het aanbieden van collectieve diensten worden vele vrijwilligers ingezet.

Naast deze vrijwilligers worden er ook uitkeringsgerechtigden ingezet. Het inzetten van mensen met een uitkering bij ondersteunende activiteiten in de wijk, draagt bij aan een noodzakelijk groter volume van collectieve diensten. Mensen met een uitkering worden op deze manier niet vrijblijvend en actief ingezet. Hiermee verhogen zij tegelijk de kans op betaald werk voor zichzelf.

Ook voor kwetsbare inwoners met (lichte) beperkingen is meedoen de wens en de eigen kracht het uitgangspunt. Een zinvolle dagbesteding leidt tot verbetering van de leefsituatie en draagt zodoende bij aan zo zelfstandig mogelijke huisvesting. Onze stad heeft veel aanbod dat zich richt op ontmoeting en ontspanning, veelal georganiseerd door vrijwilligersorganisaties en andere burgerinitiatieven.

We streven ernaar dat ook kwetsbare inwoners van dit aanbod gebruik kunnen maken. We zorgen ervoor dat de ondersteuning die ze daarbij nodig hebben aanwezig is en dat de drempel tot dit aanbod zo laag mogelijk blijft. We sturen hierbij op goede samenwerking tussen welzijns-, zorg- en vrijwilligersorganisaties.

De kwaliteit en veiligheid van de door mantelzorgers en vrijwilligers aangeboden hulp moet gewaarborgd zijn. Mantelzorgers moeten niet worden overbelast en de mogelijkheid om snel vervangende hulp in te schakelen moet aanwezig zijn.

Mits zorgvuldig en professioneel toegepast kunnen door automatisering ondersteunde toewijzingssystemen, een positief effect hebben op het optimaal benutten van het vrijwilligers- en mantelzorgpotentieel.

Voor Wmo hulpvragers met meervoudige complexe problematiek onder andere op het gebied van verslaving, geestelijke gezondheidszorg en maatschappelijke opvang, willen we toe naar één zorgvrager, één plan en één verantwoordelijke professional die de verbindingen regelt, als er meer organisaties betrokken zijn. Een doorontwikkeling van een indicatie naar integrale advisering kan hierbij versterkend zijn. Het gaat om een mensgerichte aanpak, waarbij de vraag achter de vraag centraal staat en een oplossingsgerichte aanpak ter sprake is. Ook hierbij geldt dat wordt aangesproken op de eigen verantwoordelijkheid en een zinvolle dagbesteding, die tot verbetering leidt.

**Frank Rietveld (Teammanager Zorg,
Welzijn en Sport Gemeente Helmond)**

“In 2015 weten de gemeente en haar partners welke resultaten we gezamenlijk willen bereiken. Er ligt een duidelijke taakverdeling waarbij partners elkaar aanvullen. Vanuit de gemeente zal ik het gesprek hierover stimuleren en het proces bewaken.”

Regie en sturing

Wat doen we al

Regie is het procesmatig en/of inhoudelijk leiding geven bij de uitvoering van een opdracht. Het gaat daarbij om het houden van overzicht over de situatie, afleggen van verantwoording over het geheel, uitzetten van gemeenschappelijke beleidslijnen en organiseren van de samenwerking. Regie kent vier verschillende typologieën die afhankelijk zijn van de mate van beleidsvrijheid en doorzettingsmacht.

De keuze voor visionaire regie, uitvoeringsregie, beheersmatige regie of faciliterende regie wordt bepaald door de mate van beleidsvrijheid en doorzettingsmacht.

Uitvoeringsregie

Wanneer we weinig beleidsvrijheid hebben en veel doorzettingsmacht, zoals bij persoonlijke ondersteuning, is sprake van uitvoeringsregie.

Visionaire regie

Als we veel beleidsvrijheid hebben, maar als gemeente geen doorzettingsmacht hebben om het beleid aan anderen op te leggen, terwijl we voor de uitvoering wel van derden afhankelijk zijn, kiezen we voor visionaire regie. Bijvoorbeeld bij het verbeteren van de leefbaarheid en bij het versterken van de participatie van burgers.

Beheersmatige regie

Binnen de visionaire vorm kiezen we soms expliciet voor een meer beheersmatige sturing (inhoudelijk en procesmatig), omdat de mogelijkheden voor en de noodzaak tot aansturing van partner tot partner sterk kunnen verschillen. Nieuwe ontwikkelingen in de Wmo vragen hierom.

Faciliterende regie

Als we weinig beleidsvrijheid én weinig doorzettingsmacht hebben, kunnen we opteren voor faciliterende regie. In de faciliterende rol voert de gemeente regie uit naam van anderen en kan namens hen optreden als woordvoerder, organisator en coördinator.

In het algemeen vervullen we de regierol nu door overzicht te bieden, de organisaties verantwoording af te laten leggen, samen beleidslijnen uit te zetten en samenwerking te organiseren.

Waar leggen we accent op in 2011 - 2015

Belang van (kwetsbare) burgers jong en oud staat voorop

Vergroten van de kwaliteit van uitvoerende organisaties en professionals

- Naar gebruikers aanbod:
 - Stimuleren van eigen kracht en verantwoordelijkheid: van verzorging naar participatie, van problematiseren naar normaliseren
 - Duidelijke communicatie en informatie
- Heldere verantwoording met minder (complexe)registratie
- Bevorderen samenwerking tussen organisaties en stimuleren andere vormen van samenwerking; gezamenlijke ketenverantwoordelijkheid

Duidelijke regierol*

- De rollen, taken en verantwoordelijkheden van overheid en partners en het schaalniveau zijn helder bij aanvang traject/thema.
- Vroegtijdig betrekken van partners en adviesraden
- Heldere communicatie

* visionaire, uitvoerende, beheersgerichte en/of faciliterende regie.

De ontwikkelingsopgaven van de gemeente bevinden zich op diverse terreinen, de belangrijkste zijn de invulling van de taken voor begeleiding en dagbesteding in de zorg en de overheveling vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (realisatie 2014) en jeugdzorg (realisatie 2015).

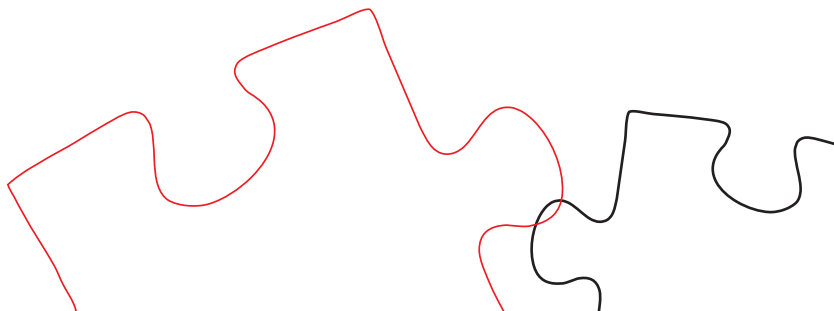
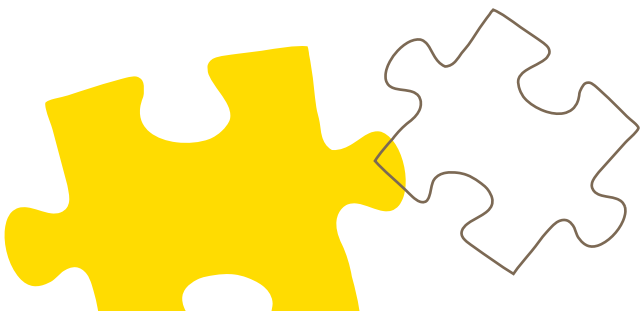
Deze opgaven zijn complex qua omvang en inhoud. Ze moeten worden aangepakt op verschillende niveaus (beleid, uitvoering en lokaal, regionaal, provinciaal). Tegen deze achtergrond en de aangekondigde bezuinigingen vragen deze opgaven om stevige aansturing.

Als lokale overheid schakelen we over van verzorging naar participatie en zelfredzaamheid. Vanuit onze regie- en sturingsrol gaan we:

ons meer richten op het stimuleren van de eigen kracht en individuele verantwoordelijkheid van de burger en zijn sociale omgeving; en dit ook duidelijk communiceren richting de burger;

- gebruik maken van eenvoudig en helder taalgebruik, goed luisteren, verwachtingen scherp formuleren en duidelijk zeggen als iets niet kan;
- partners en adviesraden in een vroegtijdig stadium betrekken bij ontwikkelingen en uitvoering geven daaraan;
- eenvoudiger sturen op uitvoeringsorganisaties, waarbij we activiteiten aan elkaar verbinden en de subsidieverstrekking in aanvraag en verantwoording vereenvoudigen. Dit doen we vanuit een duidelijke opdrachtgever- opdrachtnemersrelatie. We bieden duidelijkheid in prestatie-indicatoren en stellen deze samen met onze partners op. We gaan in de verantwoording meer gebruik maken van vertellen en horizontale verantwoording tussen maatschappelijke organisaties naast het tellen van kwantitatieve resultaten;
- gezamenlijke eisen stellen aan de basiskwaliteiten van de uitvoeringsorganisaties en professionals. Denk hierbij aan:
 - kwaliteit dienstverlening
 - verantwoordelijkheid nemen voor (gezamenlijke) resultaten
 - deskundigheidsbevordering professionals
 - basishouding en gedrag: respectvol, eigen kracht stimuleren (van zelf timmeren naar anderen leren te timmeren)
 - erop af
 - informeren
 - verwijzen (smeerolie om het juiste loket te vinden)
 - signaleren, verbinden en anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen en ondersteuning maar deze niet vrijblijvend bieden;
- andere manieren van (samen)werken stimuleren: zoals effectiever, efficiënter, gericht op innovatie en slim gebruik maken van nieuwe partners en gebruikers, ook als er geen subsidierelatie is. Indien nodig regionaal opschalen en voortdurend het gezamenlijk belang accentueren. Daarnaast gaan we uit van mogelijkheden en kansen en een basis van wederzijds vertrouwen;
- innovatie stimuleren door onder meer middelen beschikbaar te stellen voor experimenten en hierbij gebruik maken van verantwoordelijkheid, creativiteit en eigenaarschap bij partners.

Colofon

Redactie:

Gemeente Helmond

Ontwerp en productie:

MadebyCoen Creative Concepts

Nuenen

Gemeente Helmond

Provincie Noord-Brabant

